

Werkgeversbegeleiding mantelzorgvriendelijk werken

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Maatschappelijke ontwikkelingen	4
Feiten & cijfers	5
Visie en positie	7
Wat is je aanbod en goede voorbeelden	9
Werkgevers benaderen	11

Dit werkboek is samengesteld Stichting Werk&Mantelzorg in samenspraak met mantelzorg ondersteunende organisaties. Kijk voor meer informatie op werkenmantelzorg.nl

Versienummer 1 2025
© Niets uit onze uitgaven mag worden gekopieerd, verveelvoudigd, verspreid of worden gebruikt, zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming vooraf van Werk&Mantelzorg.

Voorwoord

Mantelzorgondersteuners helpen burgers die thuis voor iemand zorgen die hulp-behoevend of langdurig ziek is. Steeds meer burgers combineren deze zorgtaken met betaald werk. Op dit moment zijn er in Nederland al 2,4 miljoen werkenden met mantelzorgtaken. Steeds vaker wordt er vanuit de gemeente beroep gedaan op het mantelzorg ondersteunende organisatie om deze groep werkende mantelzorgers te zien en ondersteunen.

- De gemeente vervult op het thema mantelzorg zelf verschillende rollen, namelijk:
- Zelf werkgever;
 - Wettelijke verantwoordelijkheid mantelzorgondersteuning vanuit de Wmo;
 - Investeren in economisch klimaat werkgevers binnen de gemeente.

Vanuit deze verschillende rollen is investeren in een mantelzorgvriendelijk arbeidsklimaat een speerpunt waar gemeenten op kunnen inzetten.

Mantelzorgers zijn steeds harder nodig om tekorten in de zorg op te vangen. Tegelijkertijd kampen werkgevers met personeelstekorten en is iedereen hard nodig op de arbeidsmarkt. Hoe kunnen mantelzorgers voor hun naasten zorgen, werken en leven op een manier die bij hen past? En hoe kun jij als mantelzorgondersteuner ze daarin helpen.

Mantelzorgondersteuners kunnen via werkgevers de “werkende mantelzorgers” bereiken en leidinggevenden een handelingsperspectief bieden. Het activeren van werkgevers is echter niet de specifieke expertise van mantelzorgondersteuners.

Dit werkboek geeft handvatten en tips hoe je als mantelzorgondersteuner werkgevers op lokaal niveau kan activeren. Je kunt als mantelzorg ondersteunende organisatie samen met de gemeente aan de slag gaan met:

Bewustwording en bespreekbaarheid van mantelzorg op het werk vergroten.	Positioneren van lokale of regionale mantelzorgondersteuningsaanbod bij werkgevers en werknemers.	Bevorderen van samenwerking in de zorg, welzijn en het economisch netwerk.
---	---	--

Zelf aan de slag!
De vragen, tips en oefeningen in dit werkboek helpen je om hier mee aan de slag te gaan. Hierdoor kun je als mantelzorgondersteuner jouw kennis breder inzetten, samenwerkings-partner zijn voor een nieuwe doelgroep en inwoners die werk en mantelzorg combineren tijdig zien en ondersteunen.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Mantelzorg gaat iedereen aan

Er zijn een aantal maatschappelijke ontwikkelingen die de druk op werkende mantelzorgers in het bijzonder vergroten.

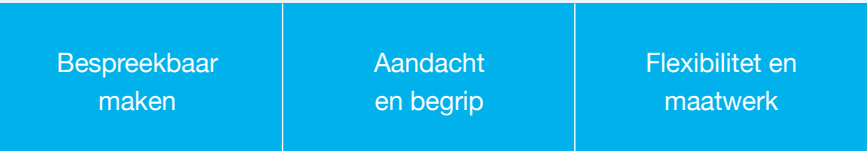
Bron onderzoek [RIVM](#)

Het aantal werkenden met mantelzorgtaken zal in de toekomst alleen maar toenemen. Het gemiddeld aantal mantelzorgers per hulpvrager wordt steeds kleiner waardoor er meer gevraagd wordt van minder mensen. Dit zorgt voor een toename van de combinatiedruk werk en privé.

Door deze ontwikkelingen is mantelzorg iets wat iedereen vroeg of laat raakt. Het is dus niet meer de vraag of er mantelzorgers werken in organisaties maar hoe organisaties hiermee omgaan.

De bespreekbaarheid van mantelzorg op de werkvloer is nog niet vanzelfsprekend. Uit onderzoek van Werk&Mantelzorg blijkt dat **40%** de zorgsituatie nog niet bespreekt met de leidinggevende, terwijl een goed gesprek in **80%** van de gevallen leidt tot een goede oplossing. Kijk [hier](#) voor enkele voorbeelden van maatwerkoplossingen.

Belangrijkste behoeften medewerkers met mantelzorgtaken

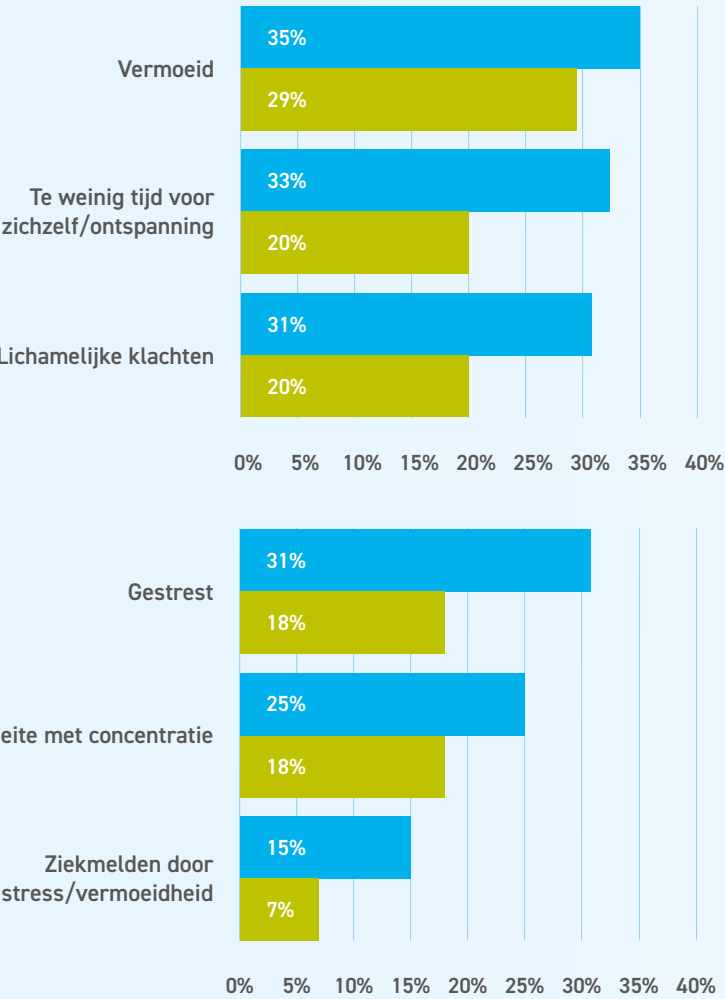
Zorgen voor een naaste is iets wat mensen normaal vinden om te doen. Je zorgt ‘gewoon’ voor je ouder wordende ouders, een gehandicapt kind, familie, vriend of buur die extra zorg nodig heeft. Wanneer mensen zichzelf niet zien als mantelzorger, zullen zij ook niet op zoek gaan naar een ondersteuningsaanbod of het gesprek aangaan met hun werkgever. Bewustwording is dus een belangrijke eerste stap om de combinatie werk en mantelzorg bespreekbaar en mogelijk te maken.

Tip In de [kennisbank](#) van Werk&Mantelzorg vind je alle feiten & cijfers rondom de combinatie van werk en mantelzorg. Deze data kan helpen om in gesprek te komen met een werkgever.

Feiten & Cijfers

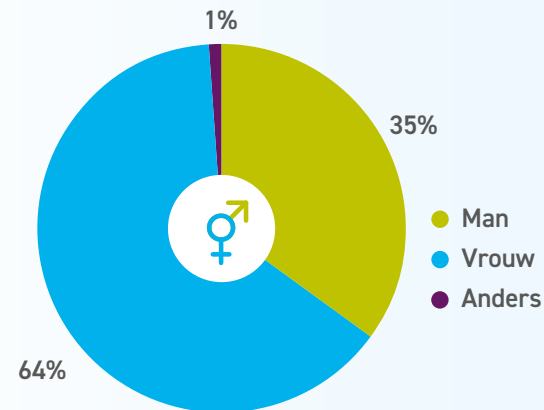
Gezondheid mantelzorgers in vergelijking met collega's

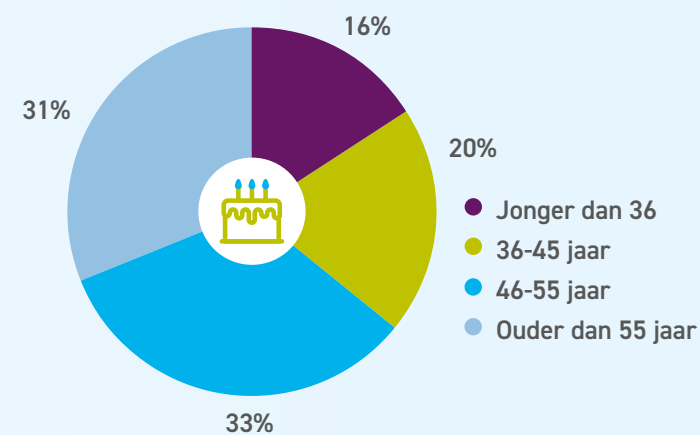
Feiten & Cijfers

Profiel medewerkers met mantelzorgtaken

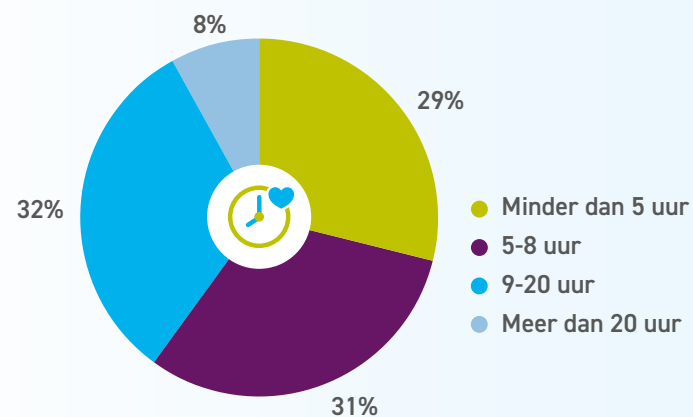
Geslacht

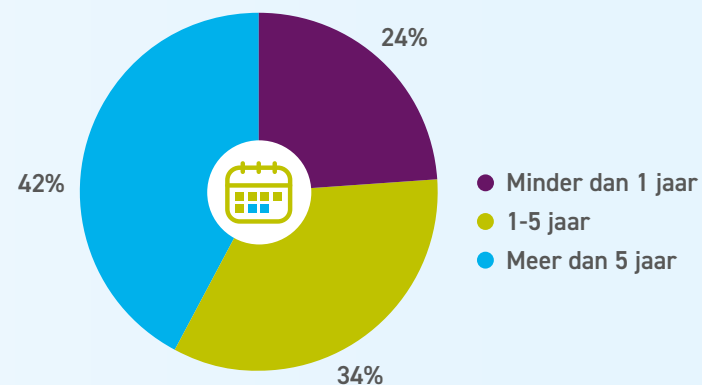
Leeftijd

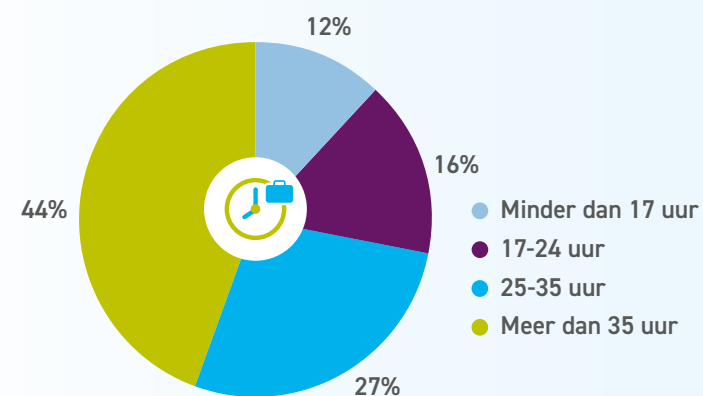
Mantelzorguren per week

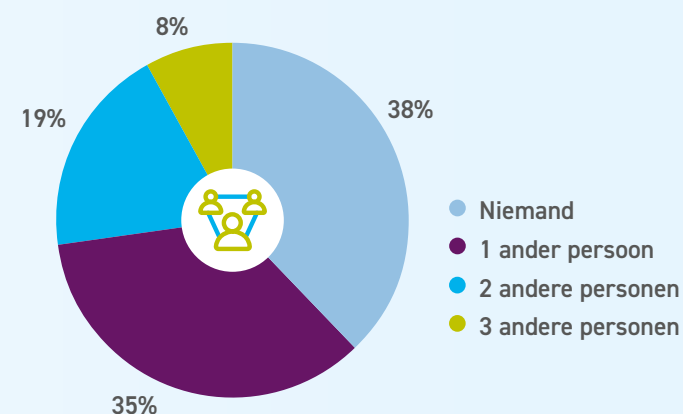
Duur van mantelzorg

Werkuren per week

Delen van mantelzorgtaken

Visie en positie

Krijg je een opdracht van de gemeente denk dan goed na over de doelstelling. Wat is precies de opdracht en in hoeverre hebben jullie deze expertise in huis? Het is daarbij belangrijk om vooraf een visie en positie te bepalen. In de praktijk vraagt het veel tijd en aandacht om bewustwording te creëren rondom mantelzorg en werkgevers in beweging te brengen.

Het is essentieel om scherp te krijgen met welk doel je werkgevers gaat benaderen.

- Bewustwording vergroten en bespreekbaar maken van de combinatie werk en mantelzorg
- Het ondersteuningsaanbod onder de aandacht brengen bij werkgevers en medewerkers
- Werkgevers activeren om mantelzorgvriendelijke werkgever te worden

Of een combinatie hiervan.

Tip Communicatie en voorlichting speelt een belangrijke rol, dus betrek de communicatie afdeling ook bij de opdracht.

Opdracht

Schrijf op de notitiepagina wat jullie doel is bij het benaderen van de werkgevers.

Businesscase

Mantelzorgers zijn steeds harder nodig om tekorten in de zorg op te vangen. Arbeidsmarkt-krapte speelt in alle sectoren en met name in de zorg, het onderwijs en de kinderopvang. Dit zijn sectoren waar traditioneel veel vrouwen werken die hun werk gemiddeld vaker combineren met (mantel-)zorgtaken.

De krappe arbeidsmarkt zorgt er ook voor dat het voor werkgevers nog belangrijker wordt om een aantrekkelijk werkgever te zijn. Medewerkers hebben immers meer te kiezen op de arbeidsmarkt.

Een aantrekkelijk werkgever heeft oog voor de combinatie werk-privé en mantelzorgvriendelijk werken kan een organisatie dus veel opleveren zoals:

- Vitale, loyale en productieve medewerkers
- Verlagen van stress, vermoeidheid en lichamelijke klachten van werknemers
- Voorkomen van burn-out en (langdurig) verzuim
- Behoud van productiviteit

Scan de QR-code

Bekijk de werk&mantelzorg explainer video over aantrekkelijk werkgeverschap.

Realiseer je dat je de werkgever iets te bieden hebt, namelijk de mogelijkheid om hun medewerkers te ondersteunen in de mantelzorgsituatie. Hoe beter het thuis geregeld is, hoe vitaler een medewerker blijft voor het werk.

“Een helder hoofd op het werk, vraagt een rustig hoofd thuis. Wordt mantelzorg-ondersteuning goed gefaciliteerd, dan schept dat ruimte om te werken.”
Esther Hendriks, bestuurder Werk&Mantelzorg

Elevator Pitch

Veel werkgevers zijn nog niet goed bekend met de term mantelzorg en ook veel medewerkers herkennen zich niet als mantelzorger. Het is daarom belangrijk om een kort helder verhaal te maken wie je bent, wat je toevoegt en wat je wil. Je krijgt ook maar heel even de tijd om de eerste indruk te maken. Je kunt dit doen door een elevator pitch te maken. Presenteer in 30 seconden wat jouw organisatie doet voor werknemers met mantelzorgtaken en de organisatie.

Benieuwd hoe je jouw elevator pitch kan maken? Scan de QR-code en ga aan de slag!

Van bezwaar naar kans

Bij het benaderen van werkgevers kun je op bezwaren stuiten. Laat je niet direct uit het veld slaan, je hebt immers iets te bieden. Probeer dit om te zetten in kansen. Twee veel voorkomende bezwaren;

Bezwaar Mantelzorg is het probleem van de medewerker, niet van de werkgever.	Bezwaar Voor het thema mantelzorg krijg ik binnen de directie de handen echt niet op elkaar.
Kans Mantelzorg hoort bij het leven. We krijgen er allemaal vroeg of laat mee te maken. Je kunt hier goed je eigen ondersteuningsaanbod promoten en we weten dat als je mantelzorg bespreekbaar maakt, er in 80% van de situaties een betere balans ontstaat. Je hebt dus iets te bieden!	Kans Het thema mantelzorg past goed in HR thema's als duurzame inzetbaarheid, werk-privé balans, flexibel werken, diversiteit, maatschappelijk verantwoord ondernemen en verzuimpreventie. Hiermee hoeft het thema niet als apart onderwerp of beleid geformuleerd en uitgedragen te worden.

Tip Feiten en cijfers kunnen helpen bij het wegnemen van vooroordelen en taboes rondom het bespreekbaar maken van de combinatie werk en mantelzorg. Op het platform MantelzorgWerkt vind je tips over hoe om te gaan met belemmerende gedachten en ons advies.

Wat is je aanbod?

Als mantelzorg ondersteunende organisatie is het goed om te bepalen op welke manier je werkgevers kunt ondersteunen en waar je kracht ligt.

De 4 pijlers van Mantelzorgvriendelijk werken

Mantelzorgvriendelijk werkgeverschap bevat vier pijlers die alle vier belangrijk zijn maar niet per se allemaal tegelijk doorlopen hoeven worden. We bieden per pijler tools aan waarmee bedrijven aan de slag kunnen, eventueel met jouw ondersteuning.

Scan de QR-code

Voor een toelichting op de 4 pijlers en hoe jij werkgevers hierbij kan ondersteunen.

Tip Als mantelzorgondersteuner kun je een werkgever helpen naar de erkenning mantelzorgvriendelijk werkgever. Op de website van Werk&Mantelzorg vind je hiervoor een [plan van aanpak en inspiratie](#).

Bepaal vanuit de vier pijlers, wat je aanbod is.

- Wil je werkgevers vooral bewust maken en het ondersteuningsaanbod onder de aandacht brengen? Dan richt je je vooral op de pijlers Bespreken en Bekwamen
- Kun je werkgevers ook adviseren bij de informatievoorziening richting hun leidinggevenden en medewerkers? Dan heb je ook een aanbod op de pijler Beschrijven.
- Door een proactief aanbod richting werkgevers in te richten, kun je werkgevers ook faciliteren in de pijler Borgen.

Opdracht

Bij de eerste opdracht heb je beschreven wat je doel is bij het benaderen van werkgevers. Met alle input uit dit werkboek beschrijf nu per pijler wat jullie aanbod is.

Scan de QR-code

Bekijk het document mantelzorgvriendelijke organisatie - drie aanpakken

Tips om je aanbod onder de aandacht te brengen van werkgevers

Maak een nieuwsbrief voor werkgevers vol met inspiratie en kennis	Vraag of je gebruik kan maken van de communicatie kanalen van de gemeente en ondernemersverenigingen	Door middel van gerichte acties kun je werkgevers bereiken, bijvoorbeeld voor de dag van de mantelzorg
Organiseer een ludieke actie of campagne voor werkgevers	Vermeld in je aanbod dat je werkgevers kunt ondersteunen bij mantelzorgvriendelijk werkgeverschap	Vermeld het aanbod voor werkgevers op jullie website en deel de link in alle communicatie

Tip Op de website van Werk&Mantelzorg vind je veel factsheets en promotiemateriaal dat je gratis kan gebruiken. Vergeet hierbij natuurlijk niet de bronvermelding.

Drie voorbeelden uit het werkveld

Werkgevers benaderen

Je visie, positie en aanbod per pijler zijn bekend. De volgende stap is om actief werkgevers te benaderen. Voordat je een werkgever benadert is het belangrijk om je te verdiepen in deze organisatie. Stel je zelf de volgende vragen.

- Wat voor soort organisatie is het?
- Welke behoefte heeft een organisatie?
- In hoeverre is er al kennis aanwezig over dit onderwerp?
(is de organisatie bijvoorbeeld al erkende mantelzorgvriendelijk werkgever?)

Opdracht

Start met een organisatie uit je netwerk. Als je een zogenaamd warm contact hebt, krijg je eerder een afspraak. Breng je netwerk in kaart; welke bedrijven en contactpersonen kan je al benaderen?

Voorbereiding

Nadat je een aantal organisaties hebt geselecteerd, kun je de gesprekken voorbereiden.

Opdracht

Beschrijf per organisatie:

- Wie wil ik bereiken? *(bv HR adviseur, eigenaar MKB onderneming)*
- Wat wil ik er mee bereiken?
- Welke voordelen zijn er voor de werkgever?

Het gesprek

Tijdens een gesprek met een werkgever is het goed om de kennis over te brengen in een paar sheets en jouw aanbod te presenteren. Stel ook vragen in je gesprek en probeer verbandingen te leggen met andere thema's. Wellicht kan je actuele thema's van de organisatie laten terugkomen in jouw presentatie?

Tip De vier stappen van mantelzorgvriendelijk werken zijn een goede leidraad om je presentatie op te bouwen. Kijk ter inspiratie deze [proeverij](#)

Afsluiten

Zorg voor een goede afronding van het gesprek. Dank de werkgever voor de ontvangst en tijd. Maak duidelijke afspraken over het vervolg. Je kunt bijvoorbeeld direct een nieuwe afspraak maken of toezeggen informatie te sturen. Probeer hierin creatief te zijn en gebruik te maken van de verschillende communicatiekanalen; verwijs ze bijvoorbeeld naar je LinkedIn-pagina of je nieuwsbrief.

Werkgevers benaderen (vervolg)

Follow-up

Het is belangrijk om gemaakte afspraken na te komen. Dus vergeet niet om de vervolgafspraak te bevestigen of informatie na te sturen.

Werkgevers benaderen vanuit jouw rol als mantelzorgondersteuner is pionieren. Dus begin klein en zoek partners, heb geduld en vier de successen die je onderweg ervaart. Het vraagt ook een lange adem. Vanuit de salesgedachte weten we dat je vaak minimaal 5x contact met iemand moet hebben gehad voordat iemand je dienst afneemt.

Tip Maak gebruik van het netwerk van de Gemeente en je eigen organisatie. Vergeet ook niet om je directeur te informeren en te vragen naar zijn contacten. Het thema moet op zowel uitvoerend, tactisch als strategisch niveau omarmd worden om mantelzorgvriendelijk beleid te realiseren.

Tip Bedenk contactmomenten;

- Bezoek een netwerk zoals een bedrijvenkring
- Loop binnen bij bedrijven op een industrieterrein
- Laat informatie en je gegevens achter.
- Vraag of je op de koffie mag komen
- Zoek sponsors zoals de Rotary of MVO-netwerken

Tip Wil jijzelf aan de slag met mantelzorgvriendelijk werken, maar graag nog oefenen met het maken van je pitch en gesprekken oefenen, tips bij het selecteren van organisaties of uitwerken van een plan, schrijf je dan in voor de training “Laat Mantelzorg werken” van MantelzorgNL.

Wil je op de hoogte blijven van activiteiten en actualiteiten over mantelzorgvriendelijk werken, meld je dan aan voor de nieuwsbrief
<https://www.werkenmantelzorg.nl/nieuws/aanmelden-voor-de-nieuwsbrief/>.

Heb je een vraag, stuur een bericht naar info@werkenmantelzorg.nl